

Piaci útmutató az Indonéz Köztársaságról

**MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA**

2022

Indonézia

– Üzletkötés és vállalat alapítás – tudnivalók magyar vállalkozók számára –

Tartalom

Tartalom	2
Alapadatok.....	4
Gazdasági helyzet	5
1. Legfontosabb indikátorok.....	5
2. A külkereskedelem fő jellemzői.....	6
3. Gazdasági helyzet	6
5. További hasznos gazdasági információk.....	7
Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal	7
1. Politikai, államközi kapcsolatok	7
2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok	8
Jogi, szabályozási környezet.....	9
1. Export Indonéziába.....	9
2. Import Indonéziából.....	10
3. Vállalat alapítás	12
4. Egyéb.....	13
Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés.....	13
1. EXIM országriskó besorolás	13
2. Helyi fejlesztési bank	13
3. Helyi befektetésösztönzési szervezetek.....	14
4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat.....	12
5. Tenderlehetőségek	13
Praktikus információk	15
1. Magyar nagykövetség és konzuli hivatal	15
2. Beutazási feltételek.....	16
3. Egészségügyi helyzet.....	16
4. Közbiztonság	16
5. Infrastruktúra, közlekedés.....	15

6. Repülőterek.....	18
7. Banki szolgáltatások elérhetősége	18
8. Egyéb.....	19
Kultúra.....	19
1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások	17
2. Fontosabb ünnepek.....	20
3. Vallás, vallási szokások	20
4. Történelmi áttekintés	19
5. További hasznos információk	19

Alapadatok

Hivatalos név: Indonéz Köztársaság

Főváros	Jakarta
Államforma	elnöki köztársaság
Kormányzat	2004 óta rendeznek demokratikus választásokat, a megválasztott elnök 5 évre szóló mandátummal rendelkezik. Indonézia 33 tartományból áll, közülük 4 speciális státusszal bír.
Pénznem	indonéz rúpia (1 USD=14 859 IDR)
Hivatalos nyelv	indonéz (bahasa)
Beszélt nyelvek	indonéz, angol, holland, jávai; több mint 300 élő nyelv létezik az országban
Területe	1 919 440 km ²
Lakossága	277,329,163 fő (becslés, 2022)*
Éves népességszaporulat	0,79% (becslés, 2022)*
Időeltolódás	UTC +7 - +9
Etnikai megoszlás	jávai (40,1%), szundanéz (15,5%), madurai (3%), minangkabau (2,7%), betawi (2,9%), bugis (2,7%), banten (2%), banjar (1,7%), maláj (3,7%), egyéb népcsoportok (22%) (becslés, 2010)*
Vallások	muszlim (87,2%), protestáns (7%), római katolikus (2,9%), hindu (1,7%), egyéb (0,9%), nem meghatározott (0,4%) (becslés, 2010)*
Nemzeti ünnep	augusztus 17., a függetlenség napja (1945-ben kiáltották ki a függetlenséget)

Forrás: *<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/id.html>

Indonézia a világ legnépesebb muszlim-többségű országa, az egyik leggyorsabban fejlődő ország a távol-keleti térségben. A világ leghosszabb szigetcsoportján, az Indonéz-szigeteken terül el, a Maláj-félsziget és Ausztrália között. Az Indonéz Köztársaságot 18 000-nél is több sziget alkotja, amelyek közül kb. 6000 sziget lakott. Legnagyobb szigetei: Jáva (a világ egyik legsűrűbben lakott területe, ahol az összlakosság több, mint fele lakik), Szumátra, Borneó (*Kalimantan*), Celebesz (*Sulawesi*) és Új-Guinea. Kulturális sokszínűség (több száz élő nyelv és identitás) és rövid ideje fennálló demokratikus berendezkedés jellemzi a Magyarországtól mintegy 15.000 kilométerre található országot.

Gazdasági helyzet

1. Legfontosabb indikátorok

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
GDP (milliárd USD)*	917,9	912,5	890,8	860,8	932,2	1015,5	1042	1119,7	917,9	1119
Egy főre jutó GDP (USD)*	3694	3623	3491	3332	3563	3837	3894	4135	3870	4291
Egy főre jutó GNI (USD)*	3570	3730	3620	3430	3410	3530	3840	4050	3870	4170
GDP növekedési üteme (% , év/év)*	6,0	5,6	5,0	4,9	5,0	5,07	5,17	5,03	-2,1	3,7
Ipari termelés növekedési üteme (%)*	5,3	4,3	4,2	3,0	3,8	4,1	4,3	2,0	5,3	n.a.
Infláció (fogyasztói árak, %)*	4,3	6,4	6,4	6,4	3,5	3,8	3,2	3,0	1,9	1,6
Exportvolumen (milliárd USD)*	225,7	218,3	210,8	182,2	178,2	206,8	218,5	249,6	225,7	178,2
HDI (Emberi Fejlettségi Index)**	0,682	0,688	0,691	0,696	0,700	0,704	0,707	0,718	0,682	n.a.
GCI (Globális Versenyképességi Index)***	46. hely	50. hely	38. hely	34. hely	37. hely	36. hely	45. hely	50. hely	46. hely	n.a.

Forrás: *<http://data.worldbank.org/country/indonesia>

** <http://hdr.undp.org/en/statistics/>

***<https://countryeconomy.com/government/global-competitiveness-index/indonesia>

2. A külkereskedelem fő jellemzői

A külkereskedelem fő jellemzői

Exportvolumen	178.26 milliárd USD (2020, becslés)*
Legfontosabb exportpartnerek	Kína (15%), USA (10%), Japán (9%), India (7%), Szingapúr (8%), Malajzia (5%) (2019)
Legfontosabb exporttermékek	pálmaolaj, kőolaj és földgáz, fémércek, elektromos berendezések, rétegelt lemez, textil- és gumiáru
Importvolumen	159,64 milliárd USD (2020)*
Legfontosabb importpartnerek	Kína (27%), Dél-Korea (5%), Japán (8%), Thaiföld (5%), Szingapúr (12%) (2019)
Legfontosabb importtermékek	gépek és berendezések, elektronikai készülékek, vegyi anyagok, üzemanyag, élelmiszerek

Forrás: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/indonesia/>

3. Gazdasági helyzet

Kína és India után Indonézia tekinthető a harmadik leggyorsabban növekvő gazdaságnak Ázsiában. A G20 országok közül kizárólag ez a három ország tudott pozitív mérleget elkönyvelni a pénzügyi válság kirobbanását követően a 2009-es év során. Fontos azonban megjegyezni, hogy míg az előbbi két ország gazdasági növekedését az elmúlt évtizedekben semmilyen egyedi sokk nem érte, Indonéziának az 1998-as pénzügyi válság negatív hatásaival is meg kellett küzdenie.

Indonézia gazdasági sikereit többek között annak köszönheti, hogy a GDP arányos államadóságot 2000 és 2014 között 87%-ról 25%-ra sikerült csökkenteni.

Indonézia, Délkelet-Ázsia legnagyobb gazdasága, növekedése 2012 óta lelassult, elsősorban az áru fuvarozás fellendülésének vége miatt. A globális pénzügyi válság idején Indonézia felülmúlta regionális szomszédait, Kína és India mellett a G20-országok közül csak Indonézia tudott növekedést felmutatni. Az éves költségvetési hiány a GDP 3%-ában van maximalizálva. 2017 májusában a Fitch Ratings és a Moody's mellett a Standard & Poor's hitelminősítő intézet is befektetésre ajánlotta emelte Indonézia szuverén hitelminősítését.

A szegénység és a munkanélküliség, a nem megfelelő infrastruktúra, a korrupció, a bonyolult (régiónként is változó) szabályozási környezet és az erőforrások egyenlőtlen eloszlása komoly nehézségeket okoznak Indonéziában. Indonézia igyekszik minél jobban kihasználni tengeri erőforrásait, mind a szállítmányozás, mind az energiatermelés hatékonyságának növelése érdekében. Az ország ásványkincsekben gazdag, a kitermelés infrastruktúrája azonban egyelőre elmaradott. Jelentős olajkitermelés és -finomítás folyik, a kőolaj az ország egyik legjelentősebb exportcikke, így alapvető fontosságú a gazdaság szempontjából. Az állam nagyarányú, de csökkenő benzinár-támogatást nyújt, az így felszabaduló forrásokat fejlesztésekre használják fel. A legjelentősebb nemzetközi érdeklődés az indonéz ónbányák iránt mutatkozik, amelyet a gyártók okostelefonok forrasztásához használnak fel. Az illegális ónbányászat jelenleg Indonézia egyik

legsúlyosabb környezeti és szociális problémájának tekinthető. Indonézia a világ negyedik legnagyobb kávétermelő országa, de jelentős a pálmaolaj- és rizstermelésük is.

Regionális és nemzeti szintű fejlesztési tervek készültek az egyes régiók komparatív előnyeinek kihasználására befektetői támogatásokkal, ipari parkokkal és hosszú távú állami fejlesztési programokkal. A részletek az alábbi, angol nyelvű linken találhatóak meg:

<http://www.indonesia-investments.com/projects/government-development-plans/item305>,

Indonézia tagja a következő szervezeteknek: ENSZ, IMF, UNESCO, WTO, Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN), El Nem Kötelezettek Mozgalma (NAM), Iszlám Konferencia Szervezete (OIC), G33 (az OPEC-ből 2009-ben lépett ki)

Az Indonéz Központi Statisztikai Igazgatóság (BPS) adatai szerint Indonézia gazdasága 2020-ban 2,07%-kal zsugorodott. Ennek eredményképp az egy főre eső GDP 3911 dollárra csökkent. A szigetország éves gazdasági növekedése első ízben került át a negatív tartományba az 1998-ás ázsiai pénzügyi válság óta. Az indonéz Központi Statisztikai Igazgatóság (BSI) 2022. február 7-i sajtótájékoztatóján közölte, hogy a szigetország éves gazdasági növekedése 2021 folyamán 3,68% volt. A növekedés háttérében elsősorban a megugró befektetések állnak. A 2022. évben az indonéz Központi Bank (BI) jegybank 4,7-5,5% közötti bővülést prognosztizál. Az IMF januári előrejelzése szerint Indonézia gazdasága 2022 folyamán 5,6%-ot, az azt követő évben pedig 6%-ot bővíthet.

Forrás, további hasznos információk:

<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/indonesia/>

http://www.indonesia.hu/page.php?id=91&title=general_info&l=en

4. További hasznos gazdasági információk

Külgazdasági és Külügyminisztérium:

<http://exporthungary.gov.hu/download/c/5f/b2000/Indon%C3%A9zia%20V3.pdf>

CIA Factbook: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/indonesia/>

OECD ország információk a strukturális politikákról:

<http://www.oecd.org/dev/asia-pacific/Indonesia.pdf>

ENSZ fejlesztési program, Humán Fejlettségi Index:

<http://hdr.undp.org/en/countries/profiles/IDN>

Versenyképességi Index:

<https://countryeconomy.com/government/global-competitiveness-index/indonesia>

A Világbank adatbázisa: <http://www.worldbank.org/en/country/indonesia/overview>

Az ENSZ adatbázisának adatai:

<http://data.un.org/CountryProfile.aspx?crName=Indonesia>

Az EU Market Access Database elérhetősége:

http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/index_en.html

Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal

1. Politikai, államközi kapcsolatok

- Magyarország és Indonézia először 1955-ben létesített diplomáciai kapcsolatokat, a jakartai magyar nagykövetséget pedig 1957-ben nyitották meg, tiszteletbeli konzuli irodák működnek Yogjakartában, Surabayaban, Denpasarban és Balin is. (Forrás: <https://jakarta.mfa.gov.hu/page/tiszteletbeli-konzulatusok-indoneziaban>)
- 2013 márciusában indonéz és magyar állami vezetők közötti találkozóra került sor. A magyar kormány kijelentette, a keleti nyitás politikájának jegyében erősíteni kívánja kapcsolatait Indonéziával, és ennek keretében 50 millió dollár keretösszegű, mobil víztisztítók szállítására szóló kötött hitelkeretet biztosít. 2016. február 1-2-án Orbán Viktor miniszterelnök közel 80 fős kormányzati és üzletember delegációt vezetett Indonéziába. A látogatás alkalmával több üzleti megállapodás is aláírásra került, többek között a Fővárosi Vízművek és az indonéz kormány képviselői között. A megrendezett fórum keretében a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara és az Indonéz Kereskedelmi és Iparkamara együttműködési megállapodást írt alá.

2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok

- A magyar kormány Indonéziára, mint a délkelet-ázsiai térség egyik legfontosabb piacára tekint. Külkereskedelmi forgalmunk az elmúlt években kis mértékben, de stabilan növekedett
- Magyarország főbb exportcikkei: elektromos gépek, vegyipari termékek, élelmiszer készítmények, dohány termékek, járművek, optikai és orvosi mérőműszerek.
- Magyarország főbb importcikkei: elektromos gépek, műanyagok és gumi termékek, textilárúk, vegyipari termékek.
(Forrás: <https://jakarta.mfa.gov.hu/page/gazdasagi-kapcsolatok-indonezia>)
2021-ben az Indonéziából származó import 145,2 millió dollár értékű volt, az Indonéziába irányuló magyar kivitel 2021-ben 38,6 millió dollárt tett ki. (Forrás: KSH)
- Fontosabb egyezmények a két ország között: Gazdasági Együttműködési Megállapodás (2005), Központi Bankok közötti Egyezmény (1994), Kettős adóztatást kizáró Megállapodás (1993), Beruházás Védelmi Megállapodás (2003), Kötött segélyhitel megállapodás (2013), Felsőoktatási ösztöndíjakról szóló megállapodás (2016). (Forrás: <https://jakarta.mfa.gov.hu/page/politikai-kapcsolatok-indonezia>)
- Az Indonéz Kereskedelmi Központ budapesti irodájának (ITPC) regionális szerepe miatt sok gazdaságfejlesztési kezdeményezés is elérhető a magyar üzletemberek számára. Az Indonéz Kereskedelmi Központ elérhetőségei:
Cím: 1052 Budapest, Bajcsy Zsilinszky út 12. ECE Irodaház, I. emelet 101.
Telefon: (+36 1) 317 - 6382
Fax: (+36 1) 266 - 0572
E-mail: inatrade@itpc-bud.hu
Web: <http://www.itpc-bud.hu/szolgalattasok.htm>
- 2013. október elején írt alá megállapodást első ízben a Cellum magyar fejlesztő cég indonéz partnerrel, az Anabatic Technologies egy közös projekt indításáról, melynek során a Cellum

okostelefonokra kifejlesztett mobilfizetési szolgáltatását az Anabatic saját márkájának neve alatt vezeti be az indonéz piacokon. (Forrás: http://itcafe.hu/hir/cellum_motion_qr.html)

- 2018 elején Stratégiai együttműködési és befektetési megállapodást írt alá a Cellum Global az indonéz Telkom egyik leányvállalatával, a Metranettel. A részben az indonéz állam, részben magánbefektetők kezében lévő Telkom a megállapodással 30,4 százalékos tulajdonrészt szerzett a magyar cégben, a cég operatív irányítása maradt a magyar menedzsment kezében. (Forrás: <https://forbes.hu/uzlet/koka-janos-cellum-telkom-indonezia/>)

Indonézia muszlim országgént jó kapcsolatot ápol az arab országokkal, ennek kapcsán a két régióban szinergikus gazdasági lehetőségek nyílnak.

Az EU-nak az ASEAN több tagországgal folyamatban van bilaterális szabadkereskedelmi megállapodás kidolgozása, így Indonéziával is, mivel az EU és Indonézia közötti kapcsolat elmélyült az elmúlt években. A bilaterális kapcsolatok további kiszélesítése érdekében 2016. július 18-án megkezdődtek az EU és Indonézia közötti szabadkereskedelmi megállapodásról szóló tárgyalások. Eddig kilenc forduló zajlott le, a tárgyalások tizedik fordulójára 2020. március közepén került sor. A koronavírus-járvány következtében a tárgyalások lelassultak, a tizenegyedik fordulóra 2021. november 8-12 között került sor, videokonferencia formájában.

A szabadkereskedelmi megállapodás (FTA) a 2014. május 1-én érvénybe lépett Partnerségi és Együttműködési Megállapodás (Partnership and Cooperation Agreement) irányelveit követve kívánja elmélyíteni a bilaterális kapcsolatrendszerét. A tárgyalásokat nagyban megkönnyíti, hogy Indonézia 1995 óta tagja a WTO-nak, valamint részesül az EU általános preferenciarendszerében (GSP) biztosított kereskedelmi kedvezményekben, amelyek értelmében az Indonéziából származó teljes behozatal kb. 30%-al kevesebb vám terheli.

További információk a szabadkereskedelmi megállapodásról:

<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/indonesia/>

- Magyar szempontból perspektivikus ágazatok:
  - Infrastruktúra-fejlesztés (vízellátás, szennyvízkezelés, energia- és hulladékgazdálkodás)
  - Információs technológia, telekommunikáció
  - Technológia transzfer, smart city megoldások
  - Turizmus, luxus és gyógyturizmus
  - Egészségipar, orvosi műszerek
  - Élelmiszeripar
  - Oktatás (felsőoktatás, csereprogramok, szakmai továbbképzések)
  - Akvakultúra

A magyar-indonéz külkereskedelem áruszerkezete (Millió USD)

Megnevezés	Kivitel				Behozatal				Egyenleg			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Összesen	47,9	47,9	35,6	38,6	142,3	139,2	115,3	145,3	-94,4	-91,3	-79,7	-106,7
Élelmiszer, ital, dohány	2,4	2	2,6	4,0	0,84	0,67	1,1	1,6	1,6	1,33	1,5	2,5
Textilipari alapanyagok, textilárúk	0,16	0,13	0,54	0,23	6,5	6	4,9	5,8	-6,34	-5,87	-4,36	-4,13
Vegyipari termékek	7,1	7,6	9,5	7,4	9,9	8,8	6,8	5,4	-2,8	-1,2	2,7	4,7
Műanyagok, gumi és ezekből készült áruk	1,4	1,3	1,4	1,45	40,0	37,8	26,5	36,0	-38,6	-36,5	-25,1	-23,6
Gépek, és villamossági cikkek	24,7	12,3	10,9	13,7	72,9	79,9	67,5	87,5	-48,2	-67,6	-56,6	-42,9
Forrás: KSH												

Jogi, szabályozási környezet

Indonézia jogrendszere a polgári jog szabályozásain alapul, továbbá a különböző szokásjogból és a holland jogrendszerből származó elemek is keverednek benne. Az alábbiakban néhány jellegzetes üzleti szempont alapján csoportosítva közöljük a vonatkozó szabályozási jellemzőket.

1. Export Indonéziába

Az indonéz áruk a magyar piacon az Európai Unió vámpreferenciáit élvezik. A két ország között nincs érvényben a piacra jutásra vonatkozóan diszkriminatív rendelkezés. Ennek ellenére az elmúlt években a két ország közötti termékvásárlás és termékeladás alacsony szinten maradt. Indonézia elsősorban az exportorientált külgazdaságra helyezi a súlypontot, WTO tagsága ellenére időről időre nemzetközi kereskedelmi korlátokat és egyéb protekcionista intézkedéseket is bevet a nemzetközi gazdasági környezet változásából adódó negatív következmények kivédése érdekében. A közelmúltban bevezetett és tervezett deregulációs intézkedések ellenére továbbra is jellemző, hogy a bonyolult és időigényes engedélyeztetési procedúrák, a komplikált adó- és vámkezelési szabályok, valamint a külföldi működőtőke-beáramlással kapcsolatos szabályozások nehezítik a vállalatok helyzetét a szigetországban. A külföldi munkavállalókra vonatkozó szabályozások, valamint az új üzlet beindításához szükséges procedúrák száma és időigényessége miatt leggyakrabban indonéz disztribúciós partneren vagy partnercégen keresztül válik könnyebben elérhetővé a piacra lépés.

A természetvédelemre és a helyi keresletre való tekintettel szigorú korlátozások vannak érvényben az exportálható termékek körére vonatkozóan. Az exporttermékekre vonatkozó megkötések és további hasznos információk:

<http://www.kpmg.com/ID/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/Investing%20in%20Indonesia.pdf>

2011 óta Indonézia átlagosan 6%-os vámtarifát számol fel az országba exportált árukért. Indonéziába történő importáláskor a vállalat köteles váamazonosítóval rendelkezni, valamint az árubehozatalhoz szükséges dokumentumokat kitölteni. Érdemes felvenni a kapcsolatot egy indonéz viszonteladó céggel, amely együttműködik a külföldi vállalattal az árubehozatal kapcsán. 2019 folyamán bevezetésre került a halál minősítés kötelezővé tételét előíró törvény (UU No. 33/2014), melynek hatálya a következő évek során több lépcsőben kerül kiterjesztésre egyes árukörökre, bizonyos élelmiszerek, gyógyszerek, kozmetikumok és kemikáliák vonatkozásában.

Az indonéz Egészségügyi Eszköz Gyártók Szövetsége (ASPAKI) szerint az egészségügyi eszközök és alkatrészek piaca 2,2 milliárd USD éves volument tesz ki, ezeknek 90%-ában azonban Indonézia importra szorul.

A Délkelet-Ázsia legnagyobb gazdaságaként számon tartott Indonéziában a kereskedelem digitalizációja az elmúlt években jelentősen felgyorsult. A Covid19 miatt életben lévő kijárási korlátozások és az otthonról folytatott munkavégzés megnövekedett aránya maga után vonta az online tranzakciók számának további jelentős megnövekedését, mivel megnőtt az olyan termékek iránti kereslet az interneten, melyet a járvány előtt a vásárlók jellemzően hagyományos üzletekben szereztek be (pl. háztartási cikkek, élelmiszer, ruházati cikkek, bútor, stb). Az ICT szektorban tovább erősödött a kibervédelmi megoldások, és az ehhez kapcsolódó oktatási szolgáltatásokra a kereslet, mivel megnövekedett számú kibertámadás érte az indonéz kormányt az elmúlt időszakban. Ezen felül az indonéz gazdaság az ICT-szektor fejlesztésében látja a Covid-19 okozta válságból való egyik lehetséges kiutat. Magyarország ebben nem szoftver, hanem fejlesztési tudás, tapasztalat és kapcsolatrendszer-exportőrként vehet részt.

A helyi gazdaság védelmének érdekében az Indonéziába importálható áruk körét számos rendelkezéssel korlátozzák. Az erre vonatkozó szabályozások időről időre változnak. (Forrás:

<http://www.kpmg.com/ID/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/Investing%20in%20Indonesia.pdf>)

Indonéz exportőr vállalatok adatbázisa: <http://www.itpc-bud.hu/import/exporters-directory>

Az indonéz exportról bővebben: <http://export.gov/indonesia/>

2. Import Indonéziából

Az indonéz áruk a magyar piacon az Európai Unió vámpreferenciáit élvezik. A két ország között nincs érvényben a piacra jutásra vonatkozóan diszkriminatív rendelkezés. Ennek ellenére az elmúlt években a két ország közötti termékvásárlás és termékadás alacsony szinten maradt.

A természetvédelemre és a helyi keresletre való tekintettel szigorú korlátozások vannak érvényben az exportálható termékek körére vonatkozóan. Az exporttermékekre vonatkozó megkötések és további hasznos információk:

<http://www.kpmg.com/ID/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/Investing%20in%20Indonesia.pdf>

Indonéz exportőr vállalatok adatbázisa: <http://www.itpc-bud.hu/hu/import/exportor-adatbazis>

Az indonéz exportról bővebben: <http://export.gov/indonesia/>

3. Vállalatalapítás

Indonéziában a külföldről érkező beruházásokra a 2007/25-ös „Külföldi befektetési törvény” vonatkozik.

2010. május 25-én Indonézia kormánya tiltólistát fogadott el, amely azokat a beruházási szektorokat tartalmazza, ahol külföldi tőkeberuházás nem engedélyezett. Néhány ezek közül: alkoholos italok, halászat, kémiai anyagok, turizmus, mobil átjátszó tornyok. A tiltólista legfőképp az indonéz vállalkozók számára is elérhető gazdasági szektorokat tartalmazza. Számos szektorban a 100%-ban külföldi részvényesekkel bíró vállalatok működésének sincs akadálya Indonéziában, akadnak azonban olyan területek, ahol legfeljebb 45, 65, illetve 95%-ban lehet külföldi befektetők kezében egy adott vállalkozás. A külföldi tőkebefektetésekre vonatkozó ún. „negatív lista” megtalálható az alábbi linken:

http://www.gbgingonesia.com/en/main/business_guide/understanding_the_negative_investment_list.php

Csak korlátozott számú külföldi állampolgárságú munkaerőt foglalkoztathat egy vállalat, illetve a vállalatok kötelesek terveket közölni arra vonatkozóan, milyen módon és milyen ütemben cserélik le indonéz munkaerőre ezeket az alkalmazottakat hosszú távon. Külföldi tulajdonosú vállalkozások kizárólag ún. PMA (*Penanaman Modal Asing*, azaz külföldi tőkebefektetés) formában működhetnek Indonéziában. Minden egyéb vállalkozási formát (pl. CV, UD) az indonéz vállalkozóknak tartanak főt. A PMA működési engedélye korlátlan időtartamra szól.

A kormánynak elsődleges prioritásai közé tartozik a munkahelyek teremtése és a szakképzett, minőségi munkaerő biztosítása. A rendkívül gyors ütemű népességnövekedés következtében ugyanis a szigetország jelenleg körülbelül 190 millió fős munkaerőpiacára évről évre mintegy 3 millió új álláskereső lép, s ezzel a bővüléssel a munkahelyteremtés csak nehezen képes lépést tartani. –

A 2019-2024 közti kormányzati ciklus prioritásként kezeli az infrastruktúra, az egészségügyi és szociális ellátórendszer, valamint a képzési-oktatási szektor fejlesztését.

A vállalatalapításhoz szükséges hivatali engedélyeztetési eljárás 9 lépésből áll.

A külföldi tőkeberuházáshoz szükséges engedélyezési eljárások számos intézményen keresztül folytathatóak: a jakartai illetőségű BKPM (Befektetés-koordináló Bizottság), a tartományokban található Beruházási Igazgatóságok, illetve az egyes országokban található indonéz külképviseletek is megkezdhetik az eljárásokat.

További hasznos információk a vállalatalapításról, építési engedélyekről, hitelkérelemről, adófizetésről, kereskedelemről a Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisában:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreconomies/indonesia>

További hasznos információk a vállalatalapításról angol nyelven:

Indonézia globális üzleti kalauza:

http://www.gbgingdonesia.com/en/main/business_guide/setting_up_a_business_in_indonesia.php

A KPMG a beruházásokról (2018):

<https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/sg/pdf/2018/07/ASEAN-GUIDE-Indonesia.pdf>

4. Egyéb

Indonézia 1995 óta tagja a WTO-nak (Kereskedelmi Világszervezet, World Trade Organization). A szellemi tulajdon védelmét a csatlakozás óta hét különböző törvény rögzíti. Indonézia számos egyéb nemzetközi, a szellemi tulajdon védelme érdekében létrejött egyezményhez csatlakozott. Az 1997-ben elfogadott törvény a szabadalmakat 14-ről 20 évre hosszabbította.

(Forrás: http://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/indonesia_e.htm)

Nemzetközi viszonylatban nem nevezhető kiemelkedőnek az indonéz tulajdonvédelem. A 2018-as Nemzetközi Tulajdonvédelmi Index mind a jogi környezet, mind a fizikai-, mind a szellemi tulajdon védelme alapján régiós és világviszonylatban is a középmezőnybe, illetve a sereghajtók közé sorolja az országot. 2020-ban világszinten 129 országból 68., régiós szinten 19 országból a 12. helyen rangsorolták Indonéziát.

(Forrás: <https://www.internationalpropertyrightsindex.org/country/indonesia>)

Tudnivalók a vállalat alapításról:

A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/indonesia>

Adózásról:

Pwc, könyvvizsgáló, adó- és pénzügyi tanácsadó iroda weboldala:

<https://taxsummaries.pwc.com/indonesia>

Általában a jogról:

Washingtoni jogi Egyetem weboldala:

<http://digital.law.washington.edu/dspace-law/bitstream/handle/1773.1/1091/21PRPLJ013.pdf>

NYU Jogi Egyetem weboldala: <https://www.nyulawglobal.org/globalex/Indonesia1.html>

Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés

1. EXIM országkockázati besorolás

Az Eximbank (Mehib Zrt.) 2022. május 31-től hatályos országkockázati besorolása és a biztosíthatósági szabályok szerint Indonézia a 4-es országkockázati kategóriába esik, tehát biztosítható (két éves vagy két éven túli törlesztési futamidejű ügyletek vonatkozásában).

Forrás: <https://exim.hu/kondiciok/orszagkockazatok>

Helyi fejlesztési bank

Indonesia Resident Mission (IRM)

Az 1987-ben alapított szervezet az Asian Development Bank részeként többek között az ADB indonéziai projektjeinek koordinálásáért felelős.

Cím: Gedung BRI II, 7th Floor, Jl. Jend. Sudirman Kav. 44-46

Jakarta 10210, Indonesia
Tel: +62 21 2512721
Fax: +62 21 2512749
Web: <http://www.adb.org/countries/indonesia/main>

2. Helyi befektetésösztönzési szervezetek

Indonéz Kereskedelmi Központ (<http://www.itpc-bud.hu/>)
Indonéz Exportfejlesztési Ügynökség (<http://www.kemendag.go.id/>)
Indonéz Kereskedelmi- és Iparkamara (<https://bsd-kadin.org>)
Indonéz Eximbank (<http://www.indonesiaeximbank.go.id/>)

3. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat

Az Indonéz Kereskedelmi és Iparkamara (KADIN) az üzleti kamarák és társulások ernyőszervezete. A szervezet célja az Indonéziában működő vállalkozások közötti stratégiai együttműködés állami szintű megteremtése. A Kamara magánfinanszírozása lehetővé teszi az állami intézményrendszerrel független képviselőt. A vonatkozó 1987-es törvény alapján a Kamara az Indonéziában működő vállalatok egyetlen, nemzeti szinten elismert szövetsége. A Kamarának 33 regionális, valamint 440 kerületi szintű irodája működik. A KADIN a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara partnere, először 1985-ben kötöttek együttműködési megállapodást.

Elérhetőség: KADIN Business Support Desk, Indonesian Chamber of Commerce and Industry

Cím: Menara KADIN Indonesia, 24th Floor, Jl. H. R. Rasuna Said X-5 Kav. 2-3, Jakarta 12950

Telefon: +62-21-5274503

Fax: +62-21-5274505

E-mail: info@bsd-kadin.org

Nyitva tartás minden hétköznap: 9.00-17.00

Web: <https://bsd-kadin.org>

A Nemzetközi Kereskedelmi Kamarának (International Chamber of Commerce, ICC) nemzeti tagszervezete működik Jakartában.

Elérhetőség: Tempo Pavilion 1 Building 8th Floor, Jl. HR. Rasuna Said Kav. 11, Jakarta 12950

Telefon: (+62 21) 2966 7914

Fax: (+62 21) 2966 7915

E-mail: icc@iccindonesia.org

Web: www.iccindonesia.org

Az EU által működtetett vállalkozásokat segítő szervezetek:

EU-Indonesia Business Network (EIBN): az EU-Indonesia Business Network projekt 2013-ban indult el. Elsődleges célja a kereskedelmi és befektetési lehetőségekről tájékoztatást adni az európai vállalkozásoknak. Non-profit alapon végez piackutatást,

tanácsadást, megbízható és részletes információk biztosítását Indonézia, illetve az ASEAN országok piacairól.

Elérhetőség: Jl. H. Agus Salim No. 115, Jakarta, 10310

Telefon: (+62 21) 3154685

E-mail: info@eibn.org

Web: <http://www.eibn.org>

Az ASEAN IPR SME Helpdesk az európai kkv-k támogatása érdekében az Európai Bizottság társfinanszírozásával létrejött projekt, amelynek keretében a kkv-k gyakorlatias, első kézből származó, megbízható tanácsokat kaphatnak a szellemi tulajdon és annak védelme területén, annak a tíz országnak a tekintetében, amely a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének tagja.

Az említett országok közé tartozik Indonézia, Brunei Szultanátus, Kambodzsa, Laosz, Mianmar, Malajzia, Fülöp-szigetek, Szingapúr, Thaiföld és Vietnám. Az ASEAN IPR SME Helpdesk ingyenesen hozzáférhető anyagai és szolgáltatásai a következők: útmutatók, e-learning modulok, webináriumok, tréningek, videók, podcastok, ország specifikus szellemi tulajdoni tájékoztatók.

Elérhetőség: Room 2480, Beijing Sunflower Tower, No. 37 Maizidian Street, Chaoyang District, Beijing 100125, China

Telefon: +86 (10) 8527 5705

E-mail: question@asean-iprhelpdesk.eu

Web: <https://www.southeastasia-iprhelpdesk.eu/>

4. Tenderlehetőségek

Az indonéz tenderekhez való hozzáférés fizetős és regisztrációhoz kötött. A tenderek listája az alábbi honlapon keresztül érhető el:

http://www.tender-indonesia.com/tender_home/

Praktikus információk

1. Magyar nagykövetség és konzuli hivatal

Magyarország Nagykövetsége Indonéziában

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Karsay Lilla

Nagykövetség címe: Jl. Rasuna Said KAV. X/3, Kuningan Jakarta 12950

Telefonszám: +62 21 520-3459

Fax: +62 21 520-3461

Email: mission.jkt@mfa.gov.hu

Web: <https://jakarta.mfa.gov.hu/>

Külgazdasági attasé:

Páldi Zoltán

E-mail: zoltan.paldi@mfa.gov.hu

Az Indonéz Köztársaság Nagykövetsége Magyarországon

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Abdurachman Hudiono Dimas Wahab
1068 Budapest, Városligeti fasor 26.

Telefon/fax: (+36-1) 413-3800

Fax (+36-1) 322-8669

E- mail: embassy@indonesianembassy.hu

Honlap: http://www.indonesia.hu/page.php?id=27&title=welcome_speech&l=en

2. Beutazási feltételek

Magyar állampolgárok, amennyiben a beutazás célja turizmus, családi kapcsolatok, illetve szociális, kulturális, művészeti, hivatalos kapcsolatok ápolása, indonéziai telephellyel rendelkező vállalkozás által szervezett megbeszélésen, konferencián történő részvétel, valamint átutazás, 30 napnál rövidebb időre tervezett tartózkodás esetén vízummentesen léphetnek Indonézia területére, amennyiben a belépéskor még legalább 6 hónapig érvényes útlevelemmel rendelkeznek, illetve bemutatják a haza- vagy tovább utazásra jogosító repülő- vagy hajójegyüket.

(Forrás: <https://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?indonezia>)

Új bankszámla létrehozásához a bankok nem csak az ügyfél útlevelem, de az ideiglenes tartózkodási engedélyét (KITAS), a munkáltatótól vagy egy szponzortól származó referencialevelem, a korábbi bank ajánlását, adófizetési igazolást is kérhetnek.

(Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?indonezia> és

<http://www.indonesia.travel/en/travel-information#tab5> és

http://en.wikipedia.org/wiki/Tourism_in_Indonesia#Indonesian_tourism_campaign)

3. Egészségügyi helyzet

A csapvíz ivásra nem javasolt, annak ellenére, hogy a csapból folyó víz tisztának tűnik. A palackozott víz piaca rendkívül kiterjedt Indonéziában. Gyakori a palackozott vizek hamisítása, éppen ezért érdemes a palackozó márkát körültekintően választani.

Az országra fokozott malária és dengue-láz veszély jellemző. Nyugat-Jáván időszakosan megjelenik a madárinfluenza és a gyermekbénulás. A potenciális járványveszély miatt kockázatos úti cél Aceh, Észak- és Nyugat-Szumátra. A kiutazás mellett döntő magyar állampolgárok a megelőzésről és a betegségek tüneteiről előzetesen feltétlenül konzultáljanak szakorvossal. Az országba történő utazás előtt ajánlott a megfelelő védőoltások beadatása (tifusz, hepatitis A és B). Javasolt minden kockázatra kiterjedő, Szingapúr területére is érvényes egészségügyi biztosítás megkötése.

(Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?indonezia>)

4. Közbiztonság

Az utazó Indonéziában fokozottan ki van téve a különböző bűncselekményeknek. A turisták kárára elkövetett legjellemzőbb bűncselekmény a lopás és a rablás. A magán taxitársaságok sofőrjei gyakran rabolják ki utasaikat. Zsúfolt intézményekben, köztereken a zsebtolvajoktól óvakodni kell. Emellett magas az internetes csalások aránya. A

bűncselekmények száma jelentősen megnő a Ramadan hónapot megelőzően, mivel ekkortájt kifejezetten nagy a nyomás az indonézeken családtagjaik megajándékozására. Kábítószer-forgalmazásáért és csempészéséért Indonéziában halálbüntetés jár, akár kis mennyiségű kábítószer birtoklásáért és fogyasztásáért is több évtizedes börtönbüntetés szabható ki. Magas a terrorfenyegetettség mértéke is.

Az ország egyes részei utazás és ott tartózkodás szempontjából „II. fokozott biztonsági kockázatot rejtő országok és térségek” kategóriába tartoznak, ezek: Aceh tartomány, Szumátra szigetének északi része, Maluku, Nyugat-Timor, valamint Pápua szigetének indonéz tartományai (Pápua, Nyugat- Pápua). Biztonság, közbiztonság szempontjából kockázatos országrészek: Aceh, Pápua, Lombok déli partszakasza, Közép-Celebesz (Poso), Maluku (Ambon), Nyugat-Timor, Nias.

Jáván és Szumátrán gyakoriak az áradások, földcsuszamlások. A jávai Merapi-hegy körzetében a vulkánkitörés veszélye folyamatos. Földrengések folyamánként a szökőár (cunami) bármikor kialakulhat, a frekvenciát több turistahelyeken a menekülési útvonalak jelölve vannak.

A helyi rendőrség szerint az internetes vásárlásnál rendkívül óvatosan kell eljárni, ismeretlen cégnek előre sosem szabad pénzt utalni, ez nem is gyakorlat a világnak ebben a felében, mert az üzleti kultúra, a megbízhatóság teljesen más, mint Nyugat-Európában vagy az Egyesült Államokban.

(Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?indonezia#c>)

5. Infrastruktúra, közlekedés

A szigeteken belüli közlekedési és szállítási infrastruktúra erősen hiányos. Az általánosan használt belvízi közlekedés több, mint 21.000 kilométernyi hajózható folyószakaszon zajlik a magánszektor által üzemeltetett hajójáratokkal. (A közlekedésről bővebben lásd: http://en.wikipedia.org/wiki/Transport_in_Indonesia, <http://www.lonelyplanet.com/indonesia/transport/getting-around>.)

Az ország útjain balra tartás van érvényben. A közlekedés általánosságban kaotikus, a közúti szabályok betartásának teljes hiánya jellemző, vezetés közben fokozott éberség és figyelem javasolt. Szokatlanul nagyszámú motorbicikli közlekedik az utakon. Nagyvárosokon kívül az utak kifejezetten rossz minőségűek, éppen ezért éjszaka nem ajánlatos errefelé autóba ülni. Balesetekkor gyakori, hogy a sérülteket a mentő nem szállítja kórházba, így azt taxival vagy magán autóval kell megoldani. A legtöbb indonéz sofőr nem rendelkezik egészségügyi biztosítással.

Gépjármű vezetéséhez, ill. bérléséhez nemzetközi jogosítvány szükséges. A forgalmasabb városok egyes útvonalain csúcsidőben a „*three in one*” intézkedés érvényes: egy gépjárműben legalább három személynek kell utaznia. Biztonsági öv használata kötelező, a szankcionálás 100 USD összegig terjedhet. Vezetés közben mobiltelefon használata tilos.

Indonézián belül több tucat helyi légi közlekedési vállalat üzemeltet járatokat, ezek közül számos – a Konzuli Szolgálat információja szerint - nem felel meg az európai légiforgalmi előírásoknak. Érdeemes a nagyobb nemzeti légitársaság járatait (Garuda Indonesia) előnyben részesíteni.

(Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?indonezia#c>)

Összefoglaló az infrastrukturális fejlesztésekről angol nyelven:

<http://www.indonesia-investments.com/doing-business/risks/infrastructure/item381>

6. Repülőterek

Indonéziában több, mint 230 repülőtér található. Az indonéz repülőterek listája az alábbi linken érhető el: http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_airports_in_Indonesia

Magyarországról Indonéziába közvetlen repülőjárat nem indul. Leggyakrabban az Etihad Airlines, a Turkish Airlines, a Lufthansa, a Qatar Airways, a China Airlines, a Malaysia Airlines, a Korean Air és a KLM indít járatokat Indonéziába.

7. Banki szolgáltatások elérhetősége

- Új bankszámla létrehozásához a bankok nem csak az ügyfél útlevelét, de az ideiglenes tartózkodási engedélyét (KITAS), a munkáltatótól vagy egy szponzortól származó referencialevelet, a korábbi bank ajánlását, adófizetési igazolást is kérhetnek. A legtöbb banknál kaució fizetése is szükséges.
- Az indonéz jegybank (BI) adatai szerint az országban 120 kereskedelmi bank működik. A négy legnagyobb állami tulajdonú bank a Mandiri, a BRI (Bank Rakyat Indonesia), a BNI (Bank Negara Indonesia) és a BTN (Bank Tabungan Negara). A magánkézben lévő pénzintézetek közül a BCA (Bank Central Asia), CIMB Niaga, a Danamon és a BII (Bank Internasional Indonesia) a legjelentősebbek. Legelterjedtebb fizetési módok: banki átutalás, COD.
- Az országban kiterjedt bankautomata-hálózat érhető el. Az ATM-ekből Alto, Maestro, Cirrus, Plus, Master Card, és Visa kártyákkal is lehetőség van a pénzfelvételre. Az ATM-ek szolgáltatásait a Rintis Sejahtera's Prima ATM hálózat tagjai vehetik igénybe.
- Számos ATM 0-24 órában elérhető.
- Hitelkártya igényléséhez a 21. életév betöltése, havonta legalább 3 millió rúpia összegű fizetés szükséges. A hitel összege nem haladhatja meg a fizetés háromszorosát.
- Indonéziában magas a hitelkártyákkal való visszaélések száma
- Gyakori, hogy pénzváltáskor és fizetéskor csak új nyomtatású USD-t fogadnak el. 50 dollárosnál kisebb bankjegyet nem váltanak be.
- A helyi bankok gyakran jobb árfolyamon váltanak, mint a pénzváltó üzletek, ráadásul itt a hamis bankók kiadásának is alacsonyabb a valószínűsége. (Minél alacsonyabb értékű bankót kap kézhez a vásárló, annál inkább érdemes csalásra gyanakodni.)
- A bankkártyákkal való visszaélés gyakori bűncselekménynek számít Indonéziában, éppen ezért kizárólag jól ismert áruházakban és éttermekben érdemes bankkártyával fizetni.

Forrás, további hasznos információk angol nyelven:

<http://www.expats.or.id/info/banking.html>

- Indonéz bankok listája: http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_banks_in_Indonesia

A PWC felmérése az indonéz banki felhasználói szokásokról: Indonesian Banking Survey: <https://www.pwc.com/id/en/publications/assets/financialservices/digital-banking-survey-2018-pwcid.pdf>

8. Egyéb

- Indonézia telefonos országhívószáma: 62. Jakarta körzetszáma: 21.
- A bankok általában 8 és 15 óra között tartanak nyitva, habár arra is van példa, hogy 14.30-kor bezárnak. Néhány helyen szombati nyitvatartás is jellemző, 8 és 11 óra között.
- A közintézmények hétfőtől péntekig 8 és 16 óra között tartanak nyitva. (A pénteki ima miatt 11.30 és 13.30 között zárva tartanak.) Szombatonként 8 és 12 óra között tartanak nyitva.
- Az ország hivatalos nyelve az indonéz, de szolgáltató intézményekben általában beszélnek angolul az ügyfélszolgálatosok, eladók.

(Forrás: <http://www.lonelyplanet.com/indonesia/work-study-volunteering/work>

és <http://www.indonesia.travel/en/travel-information#tab2>)

Kultúra

1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások

- Az indonéz embereket a világ egyik legudvariasabb népeként tartják számon. Szemléletes példa erre, hogy nyelvükben az „igen” szónak 12 olyan szinonimája létezik, amely valójában „nem”-et jelent. A világért sem akarják megbántani beszélgetőpartnerüket egy nyíltan kimondott visszautasítással. Az indonézek minden szituációban igyekeznek kerülni a nyílt konfrontációt. A hangjukat semmilyen esetben sem emelik fel.
(Forrás: <http://www.cyborlink.com/besite/indonesia.htm>)
- Egy 2009-es kutatás eredményei szerint az indonézek a világ legmosolygósabb emberei. A legtöbb helyzetben mosolyognak beszélgetőpartnerükre, amely különösen fontos akkor, ha ismeretlenekkel találkoznak. De az is gyakori, hogy egy véletlen szemkontaktust a metróban mosolygás kísér.
(Forrás: <http://www.cyborlink.com/besite/indonesia.htm>)
- Mivel az indonéz szigetvilágban több száz különböző népcsoport él, nehéz általánosan jellemezni a társadalmi etikett szabályait, számos helyi szokás csak bizonyos területeken érvényes.
- Hölgyeknek nem ajánlatos kihívó öltözetben megjelenniük. Vállakat, térdeket takaró ruhák, templomba lépéskor *sarong* (hosszú szoknya) viselése az elvárás.
- Étkezéshez, kézfogáshoz, pénzkezeléshez kizárólag a jobb kezüket használják, a bal kezüket tisztátalannak tartják. Egy ajándék átadásának legudvariasabb módja, amikor bal kezükkel jobb könyököket előretolva, az ajándékot a jobb kezükből adják át.
- Az indonézek gyakran 10-15 másodpercig fognak kezet ismerkedéskor. Nők lehetőleg ne kezdeményezzenek kézfogást indonéz férfiakkal. És fordítva: férfiak ne kezdeményezzenek kézfogást indonéz nőkkel. Ha azonban a másik fél nyújtja a kezét, viszonzni illik a kézfogást. Kifejezetten támadó viselkedésnek számít, ha valakire mutatóujjunkkal mutatunk, miközben magunkhoz hívjuk.
- Érdeemes minden találkozóra pontosan érkezni, annak ellenére, hogy az indonéz partner nem lesz feltétlenül pontos.
- A névjegykártyákon szereplő adatokat érdemes indonéz és angol nyelven is feltüntetni. Nem illik tollal írni a névjegykártyákra, illetve fekete tokban is udvariatlanság tárolni őket.

Miután üzleti partnerünk átnyújtja kártyáját, illik részletesen elolvasni a rajta szereplő adatokat.

- Az indonézek gyakran ajándékozzák meg egymást apróságokkal. Mivel a legtöbb vallásban szigorú szabályok vonatkoznak ételek, italok fogyasztására, tájékozódjunk, mielőtt ajándékot vásárolunk üzleti partnereinknek.

2. Fontosabb ünnepek

A számtalan vallás és nemzetiség egymás mellett élése folytán Indonéziában szokatlanul sok ünnepnapot tartanak számon. Az egyes ünnepek időpontjai az iszlám és buddhista naptárral változnak. Az ünnepek listája folyamatosan frissül, az alábbi linken keresztül megtekinthető: <https://www.officeholidays.com/countries/indonesia>

3. Vallás, vallási szokások

Indonézia fő vallása az iszlám, a 267 milliós lakosság 87%-a iszlám hitű, ezzel a világon a legnagyobb muszlim lakossággal rendelkező ország. Az indonéz hitvilág emellett túl komplex ahhoz, hogy bármelyik nagy világvallásnak teljes egészében megfeleljen. Ez különösen Jáva szigetére igaz, ahol nagyszámú muszlim él, akik egy nem ortodox, a hinduizmussal valamelyest keveredett iszlám, az Abangan vallás tanait követik. Az egész szigetvilág népi hiedelmeit, tradícióit jelentősen befolyásolják a hindu hagyományok és gondolatok.

Indonéziában az Alkotmány szerint vallásszabadság van, viszont minden állampolgár köteles megjelölni az állam felé, hogy milyen vallású. Ennek következtében létezik az országban egy csendes tömeg, akik ugyan „hivatalosan” muzulmán vallásúak, de nem követik a vallás rituáléit, valójában teljesen világi életet élnek. Az indonéz emberek jelentős része legfőbb identitásaként saját etnikai csoportját nevezi meg, amelyet általában nyelve és származási helye határoz meg. (Forrás: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Indon%C3%A9zia>)

4. Történelmi áttekintés

Holland kereskedők a 17. században érkeztek Indonéziába, és már 1602-ben gyarmatosították az országot, megalapítva a Kelet-Indiai Holland Társaságot a térségben. Fennhatóságuk főként a szigetek partvonalaira terjedt ki, a hatalmat helyi vazallusokon keresztül gyakorolták. Nem csak az ország kereskedelmére, hanem politikai életére is befolyással voltak. Indonézia a holland korona legfontosabb gyarmata volt.

A gyarmatosítás időszaka 1942-ben ért véget, amikor japán csapatok a II. világháborúban elfoglalták az indonéz szigeteket. Ez az indonéz függetlenségi mozgalmak szerveződésének újabb hullámát indította el. A három évig tartó véres harcokat – melyek az ENSZ jelentése szerint körülbelül négy millió indonéz áldozatot követeltek - követően Sukarno, az indonézek befolyásos nacionalista vezetője 1945. augusztus 17-én kikiáltotta a köztársaságot. Még négy évnek kellett eltelnie azonban, hogy Hollandia is elismerje Indonézia szuverenitását.

A 20. század során Indonézia csak papíron számított szabad államnak: 1957-ben Sukarno elnök „irányított demokráciát” hirdetett az országban, és a kommunista vezetők egy szűk csoportját jelölte ki végrehajtó hatalomként. 1967-ben az indonéz katonai csapatok egy anti-

kommunista puccs keretében megdöntötték Sukarno egyeduralmát. A hadsereg vezetőjének, Suhartonak 30 éves elnöksége vette kezdetét, aki az „Új Rend” létrehozását hirdette. Ezzel kivívta az amerikai kormány támogatását, melynek következtében külföldi befektetők érkeztek Indonéziába, és intenzív gazdasági növekedés vette kezdetét. 1998-ban súlyos pénzügyi válság érte el Indonéziát. Az ennek kapcsán 1998 májusában kialakult zavargások fordulópontot jelentettek Indonézia történelmében: az eseményeket követően Suharto elnök lemondásra kényszerült, és 2004-ben megrendezték Indonézia első demokratikus elnökválasztását.

(Forrás: <http://en.wikipedia.org/wiki/Indonesia#History>,
<http://en.wikipedia.org/wiki/Indonesia>,
http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Indonesia)

5. További hasznos információk

Az ország politikájáról:

CIA Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/id.html>

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Indonesian_presidential_election,_2014

Budapesti Indonéziai Nagykövetség weboldala:

<http://www.indonesia.hu/index.php?l=hu>

Az ország földrajzáról:

CIA Factbook: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/indonesia/>

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Geography_of_Indonesia

Online Világ Atlasz:

<http://www.worldatlas.com/webimage/countrys/asia/indonesia/idland.htm>

Az ország történelméről:

Wikipedia: <http://en.wikipedia.org/wiki/Indonesia#History>

Lonely Planet, online utazási kalauz és információs weboldal:

<http://www.lonelyplanet.com/indonesia/history>

CIA Factbook: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/indonesia/> Kultúráról:

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Culture_of_Indonesia

Indonézia hivatalos turisztikai weboldala:

<http://www.indonesia.travel/en/discover-indonesia#tab6>

Üzleti etikettől:

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Etiquette_in_Indonesia

Cyborlink.com, információk a világ országairól:

<http://www.cyborlink.com/besite/indonesia.htm>

Indonézia hivatalos turisztikai weboldala:

<http://www.indonesia.travel/en/travel-information#tab5>

Wikipedia oldal magyar nyelven: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Indon%C3%A9zia>

Wikipedia oldal angol nyelven: <http://en.wikipedia.org/wiki/Indonesia>

CIA Factbook angol nyelven:

<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/indonesia/> A Világbank adatbázisa angol nyelven: <http://data.worldbank.org/country/indonesia>

A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa angol nyelven – tudnivalók a vállalat alapításáról:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/indonesia>

Kormányzati portál: <http://indonesia.go.id/>

Jakarta turisztikai honlapja: <http://www.jakarta-tourism.go.id/>

Jakarta Center for Law Enforcement Cooperation: <https://www.jclec.org/>

Jakarta International Airport: <http://www.jakartaairportonline.com/>

Indonéziában található repterek listája:

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_airports_in_Indonesia

Indonézia légitársaságainak listája:

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_airlines_of_Indonesia

Frissítve: 2022. augusztus

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nemzetközi Igazgatóság